

Przedzkolny Dzień Ceramiki

Wprowadzenie do ceramiki

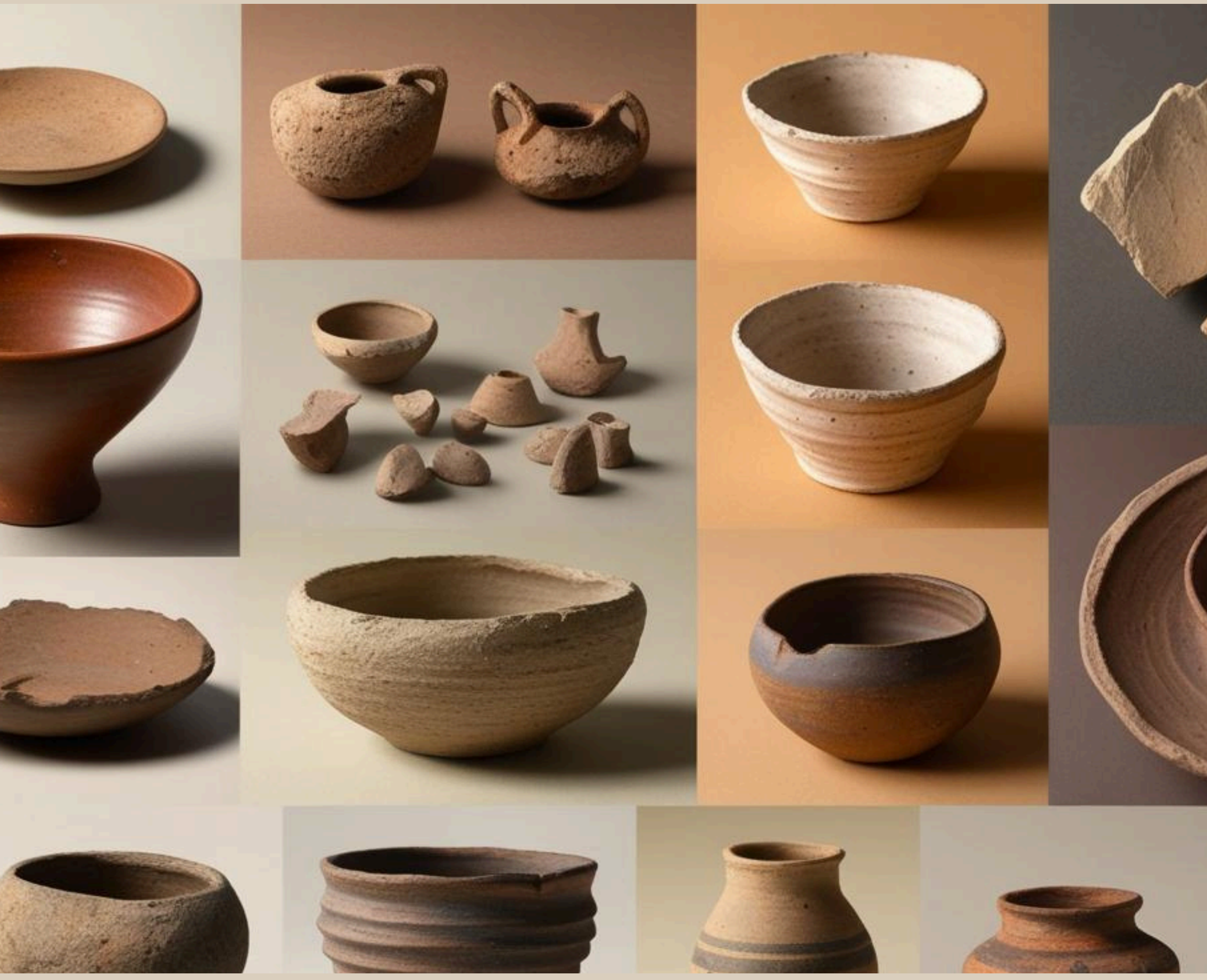
Ceramika to materiały i wyroby uzyskiwane przez wypalanie gliny, której nazwa pochodzi z greckiego "keramos".

Wyroby ceramiczne są trwałe dzięki wysokotemperaturowemu wypalaniu.

Ceramikę dzieli się według materiałów, a głównym składnikiem jest glina, powstająca z osadów kwarcu, skalenia i minerałów ilastych.

Początki ceramiki

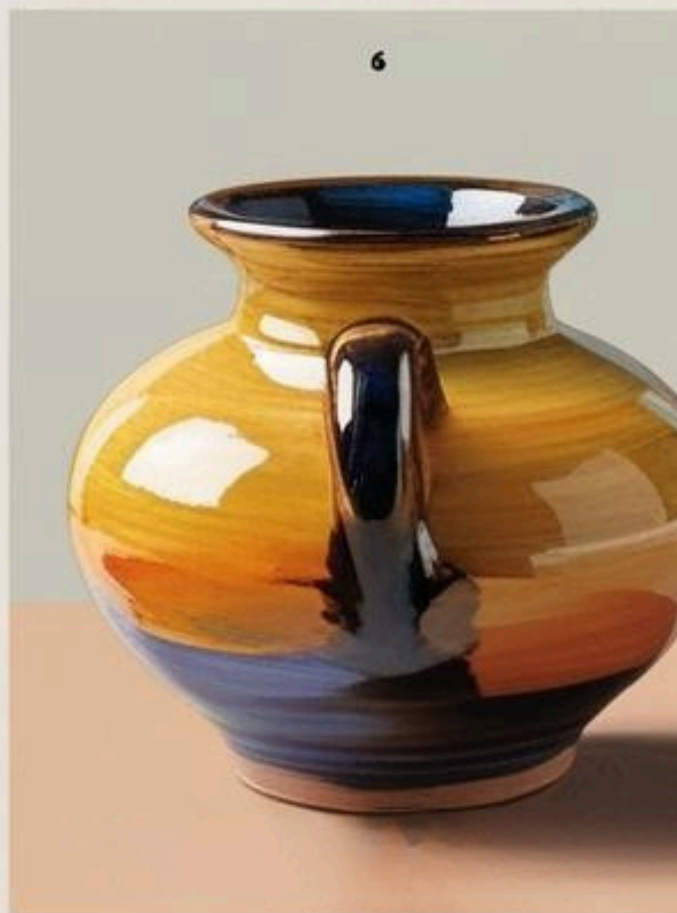
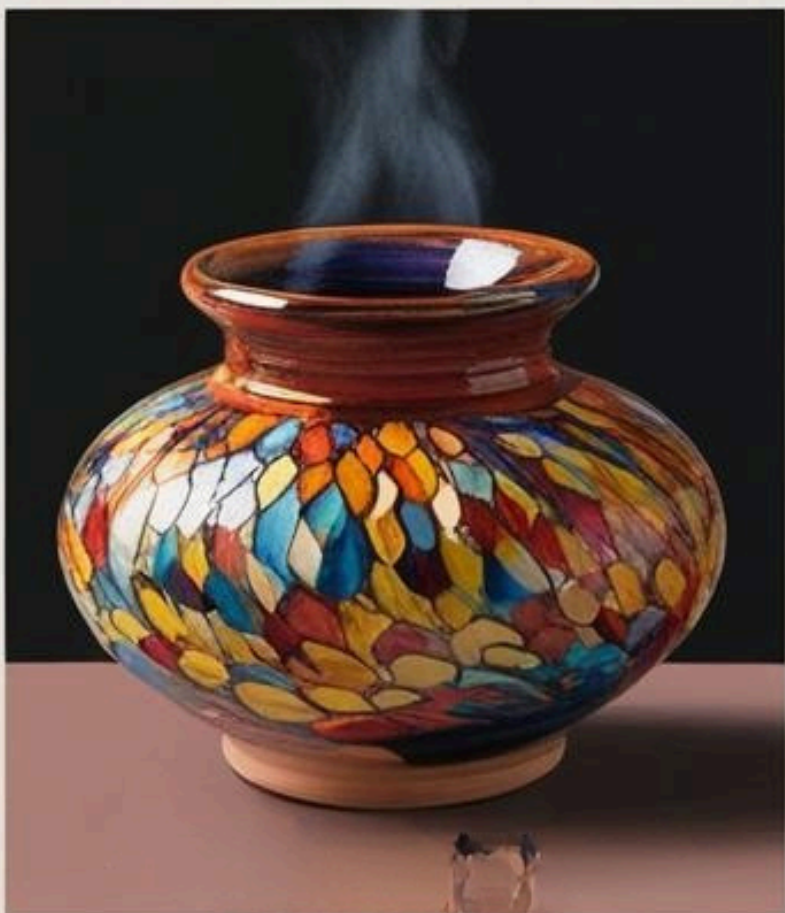
Ceramika ma tysiące lat, odzwierciedlając historię, modę i postęp technologiczny. Już w paleolicie zauważono właściwości gliny, co doprowadziło do produkcji prostych narzędzi gospodarczych.

Ceramika artystyczna powstała w starożytności, w takich miejscach jak Grecja, Mezopotamia, Egipt i Kreta. Wynalezienie koła garncarskiego znacząco ułatwiło produkcję ceramiki.

Jak powstaje ceramika

Na początku ceramika była formowana ręcznie, ale z czasem rozwinęły się metody produkcji, takie jak toczenie na kole garncarskim i odlewanie na formach.

Proces tworzenia ceramiki obejmuje kluczowe etapy:

- **Przygotowanie masy, eliminujące zanieczyszczenia.**
- **Formowanie produktu według wybranej metody.**
- **Wypał wstępny w temperaturze 850°C, tworzący biskwit.**
- **Malowanie, z wykorzystaniem różnych technik i materiałów.**
- **Szkliwienie, które utrwala kolory i wzory.**
- **Wypalanie końcowe w temperaturze powyżej 1200°C.**

Ceramika łączy funkcjonalność z dekoracyjnością i ma długą historię.

Rozwój ceramiki na ziemiach polskich

Naczynia gliniane w Polsce pojawiły się około 5400 lat p.n.e. wraz z rolnikami, którzy tworzyli zarówno cienkie, zdobione, jak i grubocienne naczynia do gotowania. Wykonywano je ręcznie z gliny i mineralnych domieszek, a następnie wypalano w ognisku.

Historia ceramiki w Polsce sięga średniowiecza, kiedy powstały pierwsze warsztaty garncarskie. Techniki formowania i zdobienia naczyń ewoluowały, odzwierciedlając zmieniające się potrzeby ludzi oraz regionalne różnice w produkcji, co ukazuje bogatą różnorodność kulturową.

Istnieją różne metody ozdabiania ceramiki, w tym:

- Malowanie ręczne: unikatowe i kreatywne.
- Stemplowanie: typowe dla ceramiki bolesławieckiej, tworzy różne, powtarzalne wzory.
- Szklwienie: nadaje połysk i trwałość, umożliwia eksperymenty z kolorami.

Różnorodność regionalna w ceramice

Bolesławiec - ceramika zdobiona techniką stemplowania, charakterystyczne kobaltowe wzory.

Opoczno - słynie z produkcji kafli piecowych, bogate tradycje w dziedzinie ceramiki budowlanej.

**Łowicz - ceramika użytkowa
i ozdobna z barwnymi,
ludowymi wzorami.**

**Kashubia
- wyroby z motywami ludowymi,
odzwierciedlające bogactwo
lokalnej kultury**

Włocławek - fajans

Szkliva ceramiczne

Szklivo ceramiczne to warstwa masy szklanej pokrywająca ceramikę, łącząca się z nią podczas wypalania w temperaturze 1080 °C do 1450 °C.

Składa się z tlenków metali i niemetali, jak ołów, bor czy miedź, nadając ceramice odporność na wodę, kwasy i zasady. Służy do ozdoby oraz poprawy estetyki i funkcjonalności. Wyróżniamy szklivo transparentne (ołowiowe, zabarwione tlenkami) oraz barwne (np. białe z cyny, fioletowe z manganu).

Szkliwienie

Istnieją trzy podstawowe metody szkliwienia:

Metoda pierwsza: szkliwienie przez zanurzenie.

Odmianą szkliwienia przez zanurzenie jest szkliwienie przez polewanie

Metoda druga: natrysk.

Szkliwienie metodą natrysku bez zastosowania odzieży ochronnej i dygestorium (wyciągu) naraża nas i osoby postronne na uszczerbek na zdrowiu. Pył szklany i znajdujące się w wielu szkliwach metale ciężkie mogą uszkodzić organizm.

Metoda trzecia: malowanie pędzlem.

Jest to metoda najbardziej popularna wśród osób, które wykonują z gliny przedmioty różnego zastosowania, często drobne, ale nie tylko i chcą je ozdobić wieloma barwami.

Przedszkolni

Mistrzowie Ceramiki

Wielki test wiedzy

Z CZEGO ROBIMY NACZYNNIA CERAMICZNE?

Z GLINY

Z DREWNA

Z PAPIERU

JAK NAZYWA SIĘ MIEJSCE, W KTÓRYM WYPALA SIĘ GLINIANE NACZYNIA?

ŁODÓWKA

PIEKARNIK

PIEC CERAMICZNY

CO ROBIMY Z GLINĄ, ŻEBY STAŁA SIĘ TWARDA?

MALUJEMY

WYPALAMY

MOCZYMY

JAK NAZYWA SIĘ OSOBA, KTÓRA ROBI NACZYNIA UŻYTKOWE Z GLINY?

MALARZ

GARNCARZ

PIEKARZ

JAKIE NACZYNIA MOŻEMY ZROBIĆ Z GLINY?

LALKI, PLUSZAKI

KUBKI, MISKI, WAZONY

SAMOCHODY

CO TO JEST SZKLIWO?

**FARBA
DO MALOWANIA GLINY**

SŁODKI SYROP

KLEJ DO PAPIERU

**AK NAZYWA SIĘ MASZYNA,
NA KTÓREJ GARNCARZ KRĘCI GLINIANE NACZYNIA**

KOŁO GARNCARSKIE

KARUZELA

HUŚTAWKA

BRAVO!

Super!

